БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 83 (3821).

27 АПРЕЛЬ
ШАНБА
1968 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети колхозлар ҳамда совхозлар ўртасида чорвачиликни ривожлантиришнинг биринчи кварталдаги натижаларини кўриб чиқиб қарор қилдилар:

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг Кўчма қизил байроғи Орджоникидзе районидаги **«Қизил Ўзбекистон»** колхозида (колхоз раиси **Эгамназаров,** партия ташкилотининг секретари **Соатов,** комплекс чорвачилик бригадасининг бошлиғи **Рустамов** ўртоқлар) қолдирилди.

Кўчма Қизил байроқ Янгийўл районидаги **«Чиноз»** наслчилик совхоз-техникумига (директори **Аъзамов,** партия ташкилотининг секретари **Юсупов,** ишчилар комитетининг раиси **Исмоилов,** бош зоотехник **Шабдинов** ўртоқлар) берилди. Байроқ Орджоникидзе районидаги «Қибрай» совхозидан олиб берилади.

Область партия комитети ва область ижроия комитети Янгийўл районидаги «Интернационал», Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма», Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозлари ва Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози чорвадорларининг яхши ишлаганликларини кўрсатиб ўтди.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

1967 йилда қишлоқ хўжалигида ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларига мувофиқ, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи пул мукофоти кўпгина илғор хўжаликлар қатори Тошкент область Орджоникидзе районидаги «ҚИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» колхозига ҳам берилди.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти Тошкент областидаги СУЛТОН СЕГИЗБОЕВ номли совхозга берилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ВАТАНГА КЎПРОҚ ДОН БЕРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Дон экинлари ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ва 1968 йили давлатга дон сотишни таъминлаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети таъкидлайдиларки, республика колхоз ва совхозлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг партия XXIII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети май (1966 йил) Пленуми қарорларини амалга оширишга қаратилган VIII пленуми қарорини турмушга татбиқ эта бориб, 1968 йилда дон етиштиришни кўпайтириш борасида каттагина ишларни бажардилар ва донли экинлар экиш планини анча ошириб бажардилар.

Республика колхоз ва совхозлари 1968 йилда ҳосил олиш учун 1 миллион 89,2 минг гектар майдонга донли экинлар экиб, бу соҳадаги планни 105,8 процент адо этдилар. Айниқса Сирдарё, Қашқадарё, Сурхондарё, Тошкент ва Самарқанд областлари донли экинлар экиш топшириғини муваффақиятли бажардилар.

Бундан ташқари, суғориладиган ерларда дон олиш учун бедага аралаштириб экилган 100 минг гектардан ортиқ майдондаги арпа ҳосили ҳам ўриб-йиғиб олинади. Шундай қилиб, 1968 йилда қарийб 1 миллион 200 минг гектар майдондаги донли экинлар ҳосили ўриб-йиғиб олинади. Бу 1967 йилдагига нисбатан деярли 200 минг гектар кўпдир.

Кўпчилик ғаллакор колхоз ва совхозларда ғалла қулай агротехника муддатларида экилди, каттагина майдондаги экин борона қилинди ва озиқлантирилди. Бу об-ҳаво шароити қулай келганлиги билан бирга қўшилиб, ғалладан мўл ҳосил олиш ва унинг эрта пишиб етилиш имконини беради.

Эндиги вазифа — ҳосилни қисқа муддатда ва нобуд қилмасдан ўриб-йиғиб олишдан, уруғлик ва чорва моллар учун ем фондини вужудга келтиришдан ва давлатга дон сотиш планини ҳамда олинган социалистик мажбуриятларни ўз вақтида бажаришдан иборатдир.

Шу билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳисоблайдиларки, кейинги йилларда техникани ғалла урим-йиғимига ўз вақтида тайёрламаслик натижасида бу масъулиятли кампания чўзилиб кетмоқда, оқибатда ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлмоқда. Масалан, 1967 йили ғалла ўрим-йиғими бошлангунга қадар комбайнларнинг фақат 67 проценти тайёрланган эди.

Бир қатор хўжаликларда ўтган йили йўл қўйилган камчиликлар бу йил ҳам такрорланмоқда.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари етарли даражада контроллик қилмаётганликлари сабабли комбайнлар ва дон тозалайдиган техникани ремонт қилиш қониқарсиз бормоқда. Айниқса, Қашқадарё Самарқанд, Тошкент ва Сирдарё областларида комбайнларни ғалла ўрим-йиғимига тайёрлашнинг аҳволи ёмон. Ана шу областларда мавжуд комбайнларнинг атиги 23—30 проценти тайёрланган.

Колхоз ва совхозлардаги дон тозалайдиган ва ортадиган машиналар ҳамда лентали транспортёрларни ремонт қилишга ҳам эътибор берилмаяпти. Шу чоққача кўпчилик хўжаликлар омборлар, хирмонлар, йўллар, кўприклар ва ёнғинга қарши кураш воситалари ҳамда бошқа қуролларни ремонт қилишга ҳамда тайёрлашга киришган эмаслар. Автоматик тарозилар йўқ. Буларнинг ҳаммаси доннинг нобуд бўлишига олиб келиши мумкин.

Кўпчилик колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари хўжаликларни ўз уруғлиги билан таъминлаш соҳасида масъулиятсизлик қилмоқдалар, уруғлик участкаларни ажратишга ва расмийлаштиришга ҳанузгача киришганлари йўқ. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари ҳар йили давлат ресурсларидан уруғлик олиниши хўжаликларга ва давлатга катта зарар келтираётганлигидан ҳануз жиддий хулосалар чиқариб олмаяптилар.

Давлатга чегараланган кондициядан паст сортли дон топшириш практикасига барҳам бериш зарур, чунки бу ҳам хўжаликларга каттагина зарар етказади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети **қарор қиладилар:**

1. Область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва уларнинг жойлардаги органлари зиммасига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

— ғалла ҳосилини ўриш бошлангунгача ҳар бир колхоз ва совхозда комбайнлар, жаткалар, занжирли тракторлар, дон тозалайдиган машиналар, транспорт воситалари, омборлар, тарози хўжалиги, ёнғинга қарши курашда ишлатиладиган асбоблар ва инвентарларни юқори сифатли қилиб тайёрлашни тўла тугаллаш мақсадида ғалла ўрадиган ва дон тозалайдиган техникани ремонт қилиш ҳамда тайёрлаш суръатини кескин кучайтириш юзасидан зарур чоралар кўриш;

— комбайнчилар ва штурвалчиларни ғалла ўриш техникасини тайёрлаш билан боғлиқ бўлмаган барча ишлардан озод қилиш ҳамда уларни комбайнларни ремонт қилиш ва тайёрлаш ишига тўла жалб этиш, бу иш тугаллангач эса улардан фақат донли экинлар ҳосилини ўриб-йиғиб олишда фойдаланиш:

— ремонтнинг сифати устидан муттасил контроллик қилиб бориш, барча комбайнларни сомон йиғадиган, доннинг тўкилишига йўл қўймайдиган ва ёнғинга қарши кураш воситалари билан таъминлаш; ремонт қилинган машиналарни махсус комиссия акт билан қабул қилиб олмагунча устахоналардан чиқариб юборилишига йўл қўймаслик;

— ҳар бир ғаллакор колхоз ва совхозда мавжуд бўлган ва комбайнлардан донни қабул қилиб олиш ҳамда уни хирмон ва дон қабул қилиш корхоналарига ташиш учун мослаштирилган юк автомобиллари ҳамда бошқа хил транспорт воситаларини тайёрлашни таъминлаш;

— ғаллакор районларнинг колхоз ва совхозларига барча ўрим агрегатларини малакали механизаторлар билан таъминлашда ёрдам кўрсатиш, ҳосил ўрим-йиғимида техникадан юқори унум билан фойдаланиш, нобудгарчиликнинг олдини олиш ва ўрим-йиғим ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш юзасидан инструктаж ўтказиш;

— хирмонларга, элеваторларга ва омборларга олиб борадиган йўлларни ремонт қилиш, хирмонларни донни тозалашда ишлатиладиган зарур механизмлар билан ускуналаш;

— ўрим-йиғим ишлари бошлангунга қадар уруғлик учун экилган ғаллани ва уруғлик участкаларни дала апробациясидан ўтказишни тўла тугаллаш, шунингдек барча майдондаги экинни зарарли-заҳарли бегона ўтлар босган-босмаганлигини текшириб кўриш, ана шундай ўтлар пайдо бўлган майдонларда ўтоқ ўтказиш ва юлиб олинган бегона ўтларни пайкаллардан ташқарига чиқариб йўқ қилиб ташлаш;

— зарарли-заҳарли бегона ўтлар босган майдондаги ғаллани аввал ўтоқ қилмасдан туриб комбайнлар билан ўришга йўл қўймаслик.

Ўзбекистон ССР бўйича ўсимликлар карантини бўйича давлат инспекциясига, Давлат уруғчилик инспекцияси, ўсимликларни ҳимоя қилиш станциялари ғалла комбайнлари билан ўрилганда ўрим-йиғим ишларининг тўғри ўтказилиши ва ғалласи ўрилаётган майдонлардаги заҳарли бегона ўтларнинг йўқотилиши устидан синчиклаб контроллик олиб боришлари зарур:

— давлат резервини вужудга келтириш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1967 йил 25 декабрда чиқарган 689-қарорида тасдиқланган навли уруғлик тайёрлаш планининг бажарилишини таъминлаш.

2. Айрим колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўз уруғлик фондларини вужудга келтириш борасида белгиланган тартибга риоя қилишни ёқлаш ўрнига дон сотиш планини бажариш мақсадида уруғлик донни топшираётганликларидан иборат бўлган практикаси қоралансин. Колхоз правлениелари ва совхозларнинг директорлари колхоз ва совхозларда барча турдаги донли экинларнинг зарур миқдордаги юқори сифатли навли ўз уруғлиқ фондини вужудга келтириш учун қатъий жавобгар эканликлари ҳақида огоҳлантирилсин.

Область ва район партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси, область ва район ижроия комитетларининг раислари зиммасига ҳар бир хўжалик томонидан ўз уруғлик фондларини вужудга келтириш соҳасида белгиланган тартибга риоя қилиниши устидан контролликни кучайтириш мажбурияти юклатилсин.

3. Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ва «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси зиммасига ғалла ўрим-йиғими ва дон тайёрлаш даврида колхоз ва совхозларга донни хирмонлар ҳамда тайёрлаш пунктларига ташиш учун 2200 та ускуналанган автомашина ажратиш мажбурияти юклатилсин.

4. Автомобиллардан тўлароқ эффект билан фойдаланиш ва томонларнинг донни ўз вақтида ташиш учун жавобгарлигини ошириш мақсадида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ҳамда Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрликларига донни ташиш учун хўжаликлар билан ўз вақтида шартномалар тузилишини таъминлаш топширилсин.

5. Ўзглавнефтеснабсбыт (ўртоқ Забродин) зиммасига ғаллакор районлар ва областларни Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг заявкаларига биноан зарур миқдордаги ҳамда белгиланган стандартлардаги бензин билан таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

6. 1968 йил фондига қўшимча равишда республика колхоз ва совхозларига иккинчи кварталда етказиб бериш шарти билан 200 та дон комбайни, 50 та комбайнларнинг хедери, 160 та трактор граблелалари ва 600 та сенокосилка ажратилсин.

7. Шу нарса белгилаб қўйилсинки, колхоз ва совхозлар томонидан топшириладиган дон чиқиндисини чорва молларга ем учун фойдаланиш мақсадида аввал хўжаликларнинг кучи ва маблағлари ҳисобига тозаланади ва тайёрлов кондициясига етказилади. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Ўзсельхозтехника» бирлашмасига ўрим-йиғим ишлари бошлангунга қадар ҳар бир ғаллакор колхоз ва совхозда донни тозалаш учун камида битта механизациялашган хирмон ташкил қилиш ҳамда уни зарур миқдордаги дон тозалайдиган машиналар билан жиҳозлашни таъминлаш топширилсин.

8. Дон қабул қилиш корхоналарига қорамиқ тарқалган районларда донни кечаси қабул қилиб олиш тақиқлансин.

9. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик Министрлиги ва Жамоат тартибини сақлаш министрлиги зиммасига республика колхоз ва совхозларида ғалла экинларини ва хирмонлар ҳамда омборлардаги донни сақлаш юзасидан ёнғинга қарши кураш бўйича зарур тадбирларни амалга ошириш мажбурияти юклатилсин.

10. Ўзбекистон ССР дон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги зиммасига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин.

— 1968 йил 15 июнгача материал-техника базасини бу йилги ҳосил донини қабул қилиб олишга тайёрлашни тўла тугаллаш;

— колхоз ва совхозлардан донни ва уруғликни узлуксиз қабул қилиб олишни, уни омборларга тўкиш ва сортлари ҳамда репродукцияларига қатъий риоя қилган ҳолда сақлаш, шунингдек, қабул қилиб олинган дон учун ўз вақтида ва тўғри ҳисоб-китоб қилиб боришни таъминлаш;

— истисно тариқасида 1968 йилда хўжаликларнинг тарозилари, омборлари ва майдончаларини ижарага олиб, колхоз ва совхозларда вақтинчалик узоқ пунктлар ташкил қилиш ҳамда Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлигининг 1968 йилда узоқ ерлардаги тайёрлов пунктларининг жойлашувини тасдиқлаш.

11. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига дон тайёрлаш даврида дон қабул қилувчи корхоналарга зарур миқдорда ишчи кучи ажратиб бериш мажбурияти юклатилсин.

12. Область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва унинг жойлардаги органлари зиммасига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

— ҳисобга олиш юзасидан белгиланган тартибга риоя қилиш устидан ва комбайнларнинг бункерларидан тушадиган доннинг тўла равишда келиши ва ҳужжатлаштирилиши, шунингдек доннинг қабул қилиш корхоналарига, хирмонларга ва омборларга албатта тарозида тортиб жўнатилиши устидан контроллик ўрнатиш.

Уруғчилик хўжаликлари томонидан топшириладиган навли уруғликнинг ҳужжатларини расмийлаштиришга алоҳида эътибор бериш;

— сомонни тўла сақлаш мақсадида барча комбайнларни сомон тўплагичлар билан таъминлаш, ғаллани фақат тагидан ўриш, ғалла ўрилиши биланоқ сомонни тўплаб прессловчи машиналар, волокушалар билан йиғиб олиш ва уни боғни узатувчи механизмлар билан ғарамлаш; ғалла ҳосили ўриб-йиғиб олиниши биланоқ ерни ҳайдаш.

13. Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги (ўртоқ Қаюмов) зиммасига 1968 йил 1 июлгача узоқдаги пунктлардан бултурги ҳосил донини ташишни тугаллашни таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

14. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекбирлашув правлениеси, Ўзбекистон ССР Савдо ва Соғлиқни сақлаш министрликлари зиммасига ҳосил ўрим-йиғими ва давлатга дон топширишда банд бўлган колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ҳамда механизаторларга маданий-маиший шароитлар яратиш, улар учун иссиқ овқат ташкил қилиш, медицина хизмати кўрсатиш ва уларга кенг истеъмол товарлари олиб бориб савдо қилишни таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

15. Область ва район партия комитетлари, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзи республика комитети ва унинг жойлардаги органлари зиммасига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

— хўжаликлар, бригадалар ва айрим механизаторлар ўртасида ҳосил ўрим-йиғимига ўз вақтида тайёргарлик кўриш юзасидан социалистик мусобақани кенг қизитиш;

— май ойининг биринчи ярмида донли экинлар ҳосилини ўриб-йиғиб олишга тайёргарликни областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида ўзаро текширишни ташкил этиш. Худди шу муддатда барча ғаллакор хўжаликларда ғалла ўрим-йиғимига ва 1968 йил ҳосили донини топширишга тайёргарликни жамоат кўригидан ўтказиш.

16. Ғаллани ўриш ва давлатга дон сотиш (топшириш)ни қисқа муддатда ўтказиш учун кураш илғорларини рағбатлантириш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг тўртта кўчма Қизил байроғи таъсис этилсин. Қизил байроқлар ҳосил ўрим-йиғими социалистик мусобақасида ғолиб чиққан областлар, районлар, совхозлар ва министрликлар ҳамда идораларнинг дон ташишда банд бўлган автомобиль колонналарига топширилади.

Қизил байроқлар ғалла ўрим-йиғими ва дон тайёрлашда, уруғлик ҳамда чорва моллар учун ем фондлари жамғаришда юксак кўрсаткичларга эришганлик учун шу йил 20 июндан бошлаб Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг тавсиясига биноан ҳар 10 кунда бериб борилсин.

Қизил байроқ билан бирга ҳосил ўрим-йиғимида алоҳида намуна кўрсатган кишиларни рағбатлантириш учун илғор областга 500 сўм, илғор районга 300 сўм, илғор совхозга — 200 сўм ва илғор автомобиль колоннасига 150 сўм мукофот ҳам берилсин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органларини, касаба союз ва комсомол ташкилотларини, ғаллакор колхоз ва совхозларнинг барча меҳнаткашларини ҳосилни қисқа муддатда ва нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш учун, давлатга дон сотиш (топшириш), уруғлик ва чорва моллар учун ем фондлари вужудга келтириш юзасидан белгиланган планларни, қабул қилинган социалистик мажбуриятларни ўз вақтида бажариш учун социалистик мусобақани кенг қизитишга чақирадилар.

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Интернационал» колхозининг аъзолари чигитни сифатли ишланган ерларга ўз вақтида экиб олдилар. Суратда: (чапдан ўнгга) колхоз раиси К. Мамедов нарядсиз звено бошлиғи У. Бухорбоев билан сўнгги гектарларга чигит экишни кўздан кечирмоқдалар.

В Салов фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БОШ АССАМБЛЕЯ ЎЗ ИШИНИ ЯНА БОШЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXII сессияси 24 апрелда бу ерда ўз ишини яна бошлади. Сессия Ассамблея маъқуллаши ва имзолаши керак бўлган ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома лойиҳасидан ташқари Яқин Шарқдаги аҳвол ва Ғарби-Жанубий Африка масаласини ҳам кўриб чиқади.

АГРЕССОРЛАР ТАЛАФОТ КЎРМОҚДА

ХАНОЙ. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, 24 апрелда Ханой устида Американинг учувчисиз разведка самолёти уриб туширилган. Шундай қилиб, Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг жами 2860 тага етган.

* * *

21 апрелда Вьетнам халқ армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари Куангбинь вилоятида Американинг товушдан тез учадиган яна бир «Ф-111 А» типидаги қирувчи — бомбардимончи самолётини уриб туширганлар. Бу сўнгги вақтларда уриб туширилган шу типдаги учинчи самолётдир. Маълумки, АҚШ қўмондонлиги бу типдаги самолётни уриб тушириб бўлмайди, деб ҳисоблар эди.

ИҒВОГАРЛИКЛАР ТЎХТАМАЁТИР

АММОН. Бу ерда Иордания ҳарбий вакилининг айтишича, 24 апрелда Исроил қўшинлари Бейсандан сал нарида (Иордан дарёси водисининг шимолий қисми) Иордания позицияларига пулеметлардан ўт очганлар. Очилган бу ўтга Иордания томони жавоб қайтарган. Бошланган отишма бир соатдан ортиқ давом қилган. Бир неча Исроил солдати ярадор бўлган. Иордания томонидан талафот йўқ.

Иордания ҳарбий вакилининг хабарига кўра, бундан бир кун аввал исроилликлар Шайх Ҳусайн кўприги районида Иордан дарёсининг шарқий қирғоғига кечиб ўтмоқчи бўлиб, беҳуда урунганлар. Иордания томонидан ўт очилгач, исроилликлар ғарбий қирғоққа қайтишга мажбур бўлганлар.

ҚОТИЛЛИККА МИЛЛИОН ДОЛЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Миссури штатида Жеймс Рей билан бир қамоқхонада ўтирган маҳбус Реймонд Кэртис «ку-клукс-клан билан алоқадор бизнесменлар уюшмаси Кингни ўлдирган кишига миллион доллар мукофот бериладжагини таклиф қилган» деди. «Қачон бўлмасин бу ердан қутилиб чиққач шу пулни оламан» деган Рей.

Маъмурлар Жеймс Рейни Мартин Лютер Кингнинг қотили, деб айблаганлар ва ҳозир федерал текширув бюроси уни қидирмоқда. (ТАСС).

ХУАРИ БУМИДДИНГА СУИҚАСД ҚИЛИНДИ

ЖАЗОИР. 25 апрель. (ТАСС). АПС агентлиги хабар берди: Жазоир Халқ Демократик Республикаси Кенгашининг раиси Хуари Бумиддин Министрлар Совети мажлисидан кейин ҳукумат саройидан машинага тушиб кетаётганда номаълум шахслар автоматлардан машинага ўқ ўздилар.

Автомашинанинг синган ойнаси парчаларидан Бумиддин енгил жароҳатланди.

ЯХШИ ТАШАББУС

Уртачирчиқлик пахтакор деҳқонлар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини район бўйича ҳосилдорликни ўртача 30 центнерга етказиш билан кутиб олишга қатъий бел боғладилар. Ана шу вазифанинг уддасидан чиқиш учун улар ўтган йилнинг кузиданоқ мавсумга қизғин ҳозирлик кўрдилар. Баҳор келгач, ерларни экишга жадал тайёрлаш чоралари кўрилди. Намунали шайланган техника билан етти иш кунида районнинг асосий пахта майдонларига чигит экиб бўлинди. Эндиликда барака уруғи бир текис униб чиқмоқда.

Гектарларнинг тўла, кўчатларнинг бут бўлиши учун, ёш ниҳолларни тез авж олдириб юбориш учун қандай тадбирларни амалга ошириш лозим? Далада ишлаётганларга, айниқса механизаторларга қандай шароитлар яратиб бериш зарур? Куни-кеча бўлиб ўтган район механизаторларининг йиғилишида ана шу масалалар хусусида маслаҳатлашиб олинди, тажрибалар ўртоқлашилди, ўртага қимматли фикрлар ташланди.

— Деҳқонларимиз бу йил ҳосилдорликни камида 30 центнерга етказишга аҳд қилишган,— деди Энгельс номли колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ В. Афанасьев,— хўжалигимизнинг 1380 гектар пахта майдони бор. Бу йил чигитни бир ҳафтада экиб бўлдик. Чунки, механизаторларимиз 6 қаторга бир йўла чигит экиб кетадиган сеялкалардан унумли фойдаланишди. Бу йил далаларимизда 43 та ана шундай сеялка ишлатилди. Янги агрегатлар фақат муддатнигина иқтисод қилиб қолмасдан, балки кўплаб маблағларни ҳам тежаб қолиш имкониятини бермоқда. Фақат шу сеялкалар туфайлигина колхозимиз салкам 15 минг сўм пулни тежаб қолди. Бу тежалманинг ҳаммаси колхозчилар меҳнатига тақсим қилиб берилади.

Ғўзанинг биринчи комплекс ишловини 10—12 кунда тугаллаш юзасидан конкрет график тузиб чиқилди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти далада ишлаётганларга қулай маданий-маиший шароитлар яратиб беришнинг зарур чораларини кўрмоқда. Дала шийпонларида деҳқонлар учун зарур бўлган ҳамма нарса муҳайё қилинмоқда. Мавсумда 10 та ясли ишлайди. Мунтазам суратда жанговар варақалар чиқариб турилади. Кўплаб сиёсий ташкилотчилар колхозчилар ўртасида иш олиб борадилар. Бу йил биз Ватанимизга кам деганда 4 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни албатта бажарамиз.

«Полярная звезда» колхозининг моҳир механизатор-звено бошлиғи М. Субанов ўз ҳамкасабаларига шуни маълум қилдики, бу йил звено деҳқонлари ҳосилдорликни 37 центнерга етказиш учун курашишяпти. Чигит барвақт экиб олинди. Ҳозир барча майдонларнинг тўртдан уч қисмида чигит қийғос униб чиқмоқда.

— Кўп йиллик тажрибамиздан маълумки, биринчи ишлов қанчалик сифатли бажарилса, кейинги ишлар шунчалик осон кўчади,— деди ўртоқ М. Субанов,— бу йилги шароит анча нозик келмоқда. Биз шунга алоҳида эътибор қилиб, ҳар бир ишни кўнгилдагидек бажариш чораларини кўраяпмиз. Қатор ораларни кўндалангига қирққанда ҳимоя зонасини 10—12 сантиметр қолдириб кетишни тажриба қилган эдик, жуда яхши натижалар бераяпти.

Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари ҳам чигитни биринчилар қаторида экиб бўлган эдилар. Ҳозир асосий майдонларда уруғ униб чиқди. Деҳқонлар дастлабки комплекс ишловни 9 май — Ғалаба кунига қадар тугаллашга сўз бериб, ишни кун сайин авж олдирмоқдалар. Пешқадам механизаторлардан Т. Рўзиев, Ҳ. Тўйчиев сингари ўртоқлар ғўзани кўндалангига ишлаш ва бункетлаш ишларини бошлаб юбордилар.

Терешкова номли колхоз агрономи ўртоқ М. Убайдуллаев кенгашда сўзга чиққан М. Субановнинг ҳимоя зонасини торроқ қилиб қолдириш тажрибаси яхши натижалар беради, деган фикрига қўшилди. Бу колхозда ҳам ҳимоя зонаси кўпи билан ўн сантиметр қилиб қолдирилади. Шунинг эвазига деҳқонлар ғўза яганасини колхоз бўйича икки кун ичида тугаллашни кўзламоқдалар.

Механизатор-звено бошлиқлари — Калинин номли колхоздан У. Сарсенов, Куйбишев номли колхоздан А. Чўтбоев, Киров номли совхоздан Т. Турсунбоев, «Ленин йўли» колхозидан Қ. Ғозиқулов, Ленин номли колхоздан Ю. Музаффаров ўртоқлар ҳам ўз сўзларида бу йил юксак марраларни кўзлаб ишлаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Бу йил ўртачирчиқликлар ҳамманинг ҳавасини келтирадиган, ҳамма ўрганса арзийдиган ажойиб бир ташаббус бошладилар. Маълумки, механизатор даланинг ҳақиқий хўжайини бўлиб қолган. У дала ишларининг камида тўртдан уч қисмини ўз агрегати билан бажаради. Далада энг кўп механизатор бўлади. Шундай экан, ишлаётган чоғларида унга қулай шароит яратиб бериш керак. УРТАЧИРЧИҚЛИКЛАР ҲАР БИР ЧОПИҚ ТРАКТОРИГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ҚУТИ УРНАТИШ ТАШАББУСИНИ БОШЛАДИЛАР. Бу қутига ҳамма вақт иссиқ чой сақланадиган термос ҳам, пиёла ҳам, сочиқ, совун, аптечка рулетка, ишга қўлланма бўла оладиган брошюралар солинади. Ҳар бир тракторга транзистор радиоприёмниги ўрнатилади. Механизатор сўнгги ахборотларни, қишлоқ хўжалиги ходимлари учун бериладиган эшиттиришларни, концертларни бемалол эшитаверади.

Мана шу янги ишни кўнгилдагидек бажариш учун район хўжаликлари ўртасида конкурс эълон қилинган эди. Механизаторлар йиғилишига ҳар бир колхоз-совхоз ўзи тайёрлаган маданий-маиший қутидан бир намуна олиб келиб, клуб олдида ташкил этилган виставкага қўйди. Кенгаш қатнашчилари айниқса «Полярная звезда», Энгельс номли, Свердлов номли, «Ленин йўли» колхозлари ҳамда Киров номли совхоз маданий-маиший қутиларини намунали тайёрлаганликларини қайд қилдилар.

Областимизнинг барча колхоз-совхозлари ўртачирчиқликларнинг ана шу ташаббусидан ибрат олсалар жуда яхши бўларди.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

В. И. ЛЕНИННИНГ «СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАРИ» МАҚОЛАСИ БОСИЛГАН КУННИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

ЛЕНИНЧА СОЦИАЛИСТИК ҚУРИЛИШ ПРОГРАММАСИ

Совет Россиясининг биринчи баҳори оғир келди. Урушдан чиққан мамлакат хўжалиги харобага айланган, вайроналик, қашшоқлик ҳукм сурарди. Аммо Брест сулҳи шартномасига имзо чекилгач, ҳарқалай ёш давлат нафасни ростлаб олиш, асосий эътиборни халқ хўжалигини изга солиб юбориш ва мамлакатни социалистик асосда қайта қуришга каратиш имконига эга бўлди. Ана шу вазифаларни ҳал этиш вазифаси В. И. Ленин ва Коммунистик партия зиммасида эди.

1918 йилнинг 28 апрелида «Правда» ва «Известия» газеталарида РКП(б) карорига биноан В. И. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» деган асари босилиб чиқди. Бу асар Владимир Ильичнинг Улуғ Октябрь революцияси ғалабасидан сўнг ёзилган биринчи йирик асари бўлиб, у сал кейинроқ алоҳида брошюра қилиб нашр этилди. Асар ўша йили Нью-Йоркда инглиз, Женевада француз тилларида ҳам босилди.

Халқаро ва ички вазиятнинг ниҳоятда танглигига қарамай, В. И. Ленин ўта донишмандлик, коммунистик принципиаллик билан ва темирдек мустаҳкам ирода билан, ўша вақтдаги қийин шароитда бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатиб, ҳали тарихда ҳеч ким, ҳеч бир давлат юрмаган сўқмоқлардан ўтиладиган йўлни буюк башорат билан ёритиб берди.

Инқилобдан сўнг ишчи ва деҳқонлар завод ва фабрикалар, ерларга хўжайин бўлиб қолдилар. Умумхалқ мулкини, давлат мулкини асраб қолиш, моддий неъматларни кўпайтириш зарурлигини ҳамма ҳам бирдай тушунавермас эди. Янги давлат аппаратини қуриш, хўжаликни йўлга солиш, давлатни идора қилиш лозим эди. «Биз, большевиклар партияси, Россияни ишонтирдик. Биз Россияни бойлардан камбағаллар учун, эксплуататорлардан меҳнаткашлар учун курашиб олдик. Биз энди Россияни бошқармоғимиз керак», — деб ёзди В. И. Ленин.

Доҳий ўз асарида пролетариат диктатураси ўрнатилгач, давлатни бошқариш биринчи даражали аҳамият касб этади, деб кўрсатиб ўтди. Мазкур асарда ишлаб чиқариш ва маҳсулот тақсимотида умумхалқ учёти ва контролини ўрнатиш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун кураш, социалистик мусобақани уюштириш, йирик машиналашган индустрияни, ёнилғи ва металлургия саноатини ривожлантириш масалалари партия ва халқ олдида турган энг биринчи галдаги вазифалар қилиб қўйилди.

В. И. Ленин мамлакатни бошқариш пролетариат ва деҳқонларнинг эксплуататорлар йўқ қилинганидан кейинги асосий вазифасидир, деб таълим берди. Бу иш революциянинг ғоят мураккаб ва қийин вазифаси бўлиб, миллионлаб кишилар ҳаётининг энг чуқур иқтисодий асосларини қайта қуриш деган гап эди. Бу вазифани шундай амалга ошириш керак эдики, пировардида Россия фақат Совет республикасигагина эмас, балки социалистик республикага айланмоғи зарур эди.

Ленин мамлакатни социалистик асосда қайта қуриш вазифаларини белгилар экан, учет ишларини тўғри олиб бориш ва амалий тажрибаларни умумлаштириш нақадар аҳамиятли эканлигини алоҳида кўрсатиб ўтди. Доҳий социализм қурилиши билимини чидам билан ўрганиб бориш, йўл қўйилган хато ва камчиликларни яширмаслик, улуғ мақсад йўлида зўр ирода ва сабот билан ишлашга даъват этди.

Социалистик қурилишнинг ленинча программасида хўжаликни юритишдаги социалистик методнинг асосий белгилари ўз ифодасини топдики, бу капиталистик ишлаб чиқариш методларидан тубдан фарқ қиларди. «Пулнинг ҳисобини пухта ва виждонан олиб бор, тежам билан хўжалик юрит, дангасалик қилма, ўғирлама, меҳнатда қаттиқ интизомга риоя қил» деган шиор ўртага ташланди.

Владимир Ильич Ленин томонидан ишлаб чиқилган учет олиб бориш ва контроль қилиш принциплари, хўжаликни тежамли, ҳисоб-китоб асосида, молия интизомига риоя қилган ҳолда бошқариш шиорлари бизнинг кунларимизда янгича шароит, янгича вазифаларга боғлаб олиб борилмоқдаки, булар Ильич узоқни кўриб чизиб берган режаларнинг ҳаётийлиги ва нақадар тўғрилигини яққол кўрсатиб турибди.

Владимир Ильич меҳнат унумдорлигини ошириш социализмга ўтишнинг муҳим омили эканлигини алоҳида уқтирган эди. У юксак меҳнат унумдорлигига эришиш йўл-йўриқларини белгилар экан, биринчи навбатда йирик индустрияни ривожлантиришни асосий вазифа қилиб қўйди. мамлакатда улкан табиий бойликлар сероблиги бу вазифани муваффақиятли ҳал этиш учун зарур шарт-шароитдир, деб таъкидлади. Бунинг учун халқни ўқитиш, ишлашга ўргатиш, аҳолининг моддий ва маданий турмуш шароитини яхшилаш керак, шунда ишчилар меҳнатга онгли социалистик муносабатда бўладилар, деб кўрсатиб ўтди.

Ленин моддий манфаатдорлик принципини ҳар томонлама асослаб бераркан, бу принцип социалистик жамиятда меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг асоси, ижтимоий ишлаб чиқаришни янада такомиллаштиришда муҳим факторлардан бири деб таъкидлади.

Асарда социалистик мусобақани уюштириш масаласи алоҳида ўрин эгаллайди. Ленин жамиятда асосий ишлаб чиқарувчи кучлар саналган меҳнаткашларнинг ижодий активлигига ишонарди. Шунинг учун ҳам омма ижодий активлигини тўғри бошқариб туриш, бу активликнинг ўсиб боришига имконият, зарур шарт-шароит вужудга келтириш муҳимлигини баён қилган эди. Тажриба шуни кўрсатдики, меҳнаткаш омманинг социалистик мусобақаси мамлакатда социализм қурилишида муҳим роль ўйнади, эндиликда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун курашда ҳам ўз самараларини бермоқда.

Лениннинг мамлакатни социалистик асосда қайта қуриш планига ўша пайтда эсерлар ва меньшевиклар манфаатини кўзлаб иш тутган «сўл коммунистлар» тиш-тирноғлари билан қарши чиққан эдилар. Улар майда буржуа элементларининг хоҳиш иродасини, кайфиятини ифодалардилар. Ленин бундай оғмачиларга қарши дадил ва аёвсиз курашди. У хўжаликка раҳбарлик қилишдаги субъективизмни қоралаб, иқтисодий сиёсат илмий асосда, объектив иқтисодий қонунларга суянган ҳолда олиб борилиши зарурлигини уқтирди.

Бу асари билан Ленин К. Маркснинг капитализмдан социализмга ўтиш даври ҳақидаги таълимотини ижодий ривожлантирди, уни янги амалий хулосалар билан бойитди.

«Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» эълон қилинганидан буён ярим аср вақт ўтди. Ленин ўз асарида чизиб берган режалар тўла-тўкис рўёбга чиқди. Бироқ, асарда баён қилинган асосий назарий қоидалар ҳанузгача ўз кучини сақлаб келмоқда. Партия бу қоидаларни янги шароитларга мослаб, ижодий фойдаланиб келмоқда. КПСС Марказий Комитети октябрь (1964 йил) Пленуми халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги ленинизмга ёт бўлган субъективистик ва волюнтаристик қарашларни қаттиқ қоралади. Шундан буён ўтган давр ичида коммунистик қурилишга раҳбарликда, партия ва совет халқи ҳаётида муҳим ўзгаришлар рўй берди, экономикани илмий асосда бошқариш йўли тутилди. Мамлакатимизда ҳозирги вақтда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот — планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиш хўжаликни юритишдаги ленинча қоидаларнинг ижодий ривожлантирилишидир.

В. И. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари биз учун ҳозир ҳам муҳим дастур бўлиб, улуғ мақсад сари бораётган йўлимизни мунаввар этиб турибди.

Т. МИРҲОДИЕВ.

ЗИЙНАТ

Мирзаолим ака ишлаётган 5-комплектда 27 та тараш машинаси бор. Унинг иши асосан шу машиналарни ҳар ойда бир марта профилактик ремонт қилиш.

— Мирзаолим — цехимизда энг меҳнатсевар, тажрибали мастерлардан бири,—дейди цех бошлиғи Валихўжа Бобохўжаев,— фақат ўз ишининг пухталиги билан эмас, муомаласи, одоби билан ҳам коллектив орасида ҳурмат қозонган.

Ҳар куни асосий иш—ремонтдан ташқари, бошқа ишлар ҳам чиқиб туради: баъзи машиналарнинг бирон детали шикастланса, ишлаб чиқараётган маҳсулоти сифатсизроқ бўлади. Бундай пайтларда Мирзаолим ака дарров ёрдамга келади, нуқсонни бартараф қилади.

У яқинда комбинат ҳузуридаги кечки тўқимачилик техникумини тугатди. Эндиликда Мирзаолим Рўзиматов 3-йигирув фабрикаси тараш цехининг мастер ёрдамчиси вазифасида муваффақиятли ишламоқда. Меҳнатинг-зийнатинг, деганларидек, у ўзининг оддий, ҳалол меҳнати билан коллектив орасида ҳурмат қозоняпти, қадр топяпти.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.
Тошкент Тўқимачилик комбинати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Геология министрлигининг марказий лабораторияси йирик тажриба ўчоғига айланиб қолган. Бу ерда мураккаб асбоблар ёрдамида турли минералларнинг микроэлементлари ҳам ўрганилади. Суратда: старший методист Ф. Ҳолмуҳамедов минералларнинг микроэлементларини аниқламоқда.

Р. Отажонов фотоси.

• • •

ЎЗБЕКИСТОН трактор-йиғув заводининг инженер-конструкторлари трактор узелларини янада такомиллаштириш, агрегатларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш учун бутун билим ва тажрибаларини сарфлашяпти. Шу мақсад йўлида амалга оширилаётган бир қатор тадбирлар яхши натижалар бермоқда. Суратда (чапдан): инженер-конструктор А. Ҳусниддинов иш устида, (ўнгда) назоратчи-мастер С. Маърупов ва бригада бошлиғи В. Спичкин «Т—28Х3» маркали тракторни текширишяпти.

В. Салов фотолари.

ЯНГИ ҚИШЛОҚ СОВЕТИДА

Қибрай қишлоқ Совети шу йилнинг бошида ташкил этилди. Унгача бу ер Дўрмон қишлоқ Совети тасарруфида эди.

Аввало, қишлоқ Совети тузилгач, унинг раиси ўртоқ Н. Мастонов депутатларни йиғиб, улар билан доимий комиссияларнинг вазифалари ва бурчлари ҳақида гаплашиб олди. Айниқса, қишлоқни обод қилиш, унинг санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш масаласига депутатлар эътиборини жалб этди. Доимий комиссиялар ҳам ўзларининг ишлаб чиқариш планларини қишлоқ Советига тақдим этишди.

Кўп ўтмай қишлоқда депутатлар ташаббуси билан ободончилик ишлари бошлаб юборилди. Бу ишга депутат ўртоқ М. Икромова бошчилик қилди. Қишлоқ активлари ёрдамида ҳашар уюштирилиб, Ленин, Киров ва МТС кўчаларининг икки томонига ариқ чиқарилди, 6000 тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, 1000 тупдан ортиқ ҳар хил атиргул ўтқазилди. Киров ва Ленин кўчалари электрлаштирилди.

Депутат ўртоқ Ж. Тошметов раҳбарлигидаги савдо-сотиқ доимий комиссияси эса колхозчиларга савдо ва маиший хизмат кўрсатиш ишини яхшилаяпти. Жумладан, «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Б. Юсуфжонов, О. Бобокалонов ва К. Худойберганов бошлиқ бригада далаларида автолавка ва кўчма дўконлар ташкил этилди. Дала шийпонларида кўчма ошхона ва буфетлар очилди.

Қурилиш бўйича доимий комиссия олиб бораётган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Комиссиянинг ёрдами билан колхозчиларнинг қатор уйлари капитал ремонт қилиб берилди. 24 хўжалик шифер, ғишт ва бошқа қурилиш материаллари билан таъминланди.

Қишлоқ Совети ўқув-тарбия ишларига ҳам эътибор бермоқда. Айниқса, кечки ёшлар мактабининг давомати ва интизомини яхшилаш учун зарур тадбирлар кўрилмоқда.

— Қишлоғимизда, — дейди ўртоқ Н. Мастонов, — ҳали қилинадиган ишлар жуда кўп. Ҳозир водопровод тармоқлари аҳоли талабига мутлақо жавоб бермайди, кўп қаватли биноларга сув чиқмайди. Аҳолининг сувга бўлган талабини қондириш учун артезиан қудуқлари қазишимиз керак. Шу мақсад учун ажратилган маблағдан афсуски, яхши фойдалана олмаяпмиз. Бу масалаларни ҳал қилишга астойдил интиляпмиз.

Дарҳақиқат, ўртоқ Нажим Мастонов раҳбарлик қилаётган қишлоқ депутатлари қишлоқда кўзга кўринарли ишларни амалга оширмоқдалар. Қишлоқ депутатларининг ҳамма ишларига муваффақиятлар тилаймиз.

О. БОБОКАЛОНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ДАМ ОЛИШ КУНЛАРИ ҚАНДАЙ ЎТАЯПТИ“

Шу сарлавҳа билан газетамизнинг 23 март сонида мақола босилган эди. Унда меҳнаткашларнинг беш кунлик иш ҳафтасига ўтказилганидан кейин Янгийўл шаҳридаги баъзи корхоналарда ишчи ва хизматчиларнинг маданий дам олишлари яхши ташкил этилмагани, корхона маъмуриятлари, партия ва касаба союз ташкилотлари бу муҳим масалага етарли эътибор бермаётганликлари танқид қилинган эди.

Мақола шаҳар ижроия комитетида муҳокама қилинган. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш ва меҳнаткашларнинг икки кунлик дам олишларини намунали уюштириш мақсадида шаҳар партия комитети бюроси қарори билан махсус «Дам олиш совети» тузилган.

Шу мазмундаги жавобни редакцияга шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ А. Абрукина юборди.

„ТОМОШАБИНЛАРНИ РАНЖИТМАНГ“

Газетамизнинг шу йил 20 март сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган материалда Собир Раҳимов номли кинотеатрда томошабинларнинг маданий дам олишларига халақит бераётган камчиликлар танқид қилинган эди.

Шаҳар кинолаштириш бошқармасининг бош инженери ўртоқ Я. Вишневецкийнинг редакцияга юборган жавоб хатида айтилишича, газета материали кинотеатр ходимлари умумий йиғилишида муҳокама қилинган ва танқидий фикрлар тўғри, деб топилган. Кинотеатр маъмурияти камчиликларни тугатиш, томошабинларга кино хизматини яхшилаш юзасидан чоралар кўрган. Жумладан, кино аппаратларининг бузилмай узлуксиз ишлашини таъминлаш учун махсус асбоб-ускуналар ўрнатилган.

БИР ОИЛА ФАРЗАНДЛАРИ

Воқеа қиш кунларининг бирида рўй берди.

Зоя опа рўзғор ишларини саранжом-саришталаб бўлгач, дам олиб ўтирарди. Ҳалигина келтирилган бир даста газеталарни кўздан кечира бошлади. Опага сурат остидаги бир мақола жуда ёқиб қолди шекилли, уни зерикмай бошидан охиригача ўқиб чиқди.

Афтидан, газетадаги гаплар опанинг айни муддаосини ифодалаган бўлса керак, унинг юзида табассум пайдо бўлди. Қандайдир фикрга келди. Кейин ўзига-ўзи гапириб юборганини ҳам сезмай қолди:

— Звено усулида ишлашни ёзишибди. Биз боғбонлар ҳам бошқа боғбонлар каби меҳнатни шундай ташкил қилсак яхши бўларкан-да!

Дугонаси Сафия билан газетани яна қайта-қайта ўқиб чиқишди. Унга ҳам мақола маъқул тушди.

Сафия дугонасининг сўзини чин қалбидан қувватлади:

— Биз ҳам звено бўлиб ишлаймиз. Бошлиғимиз янгиликни ёқтирадиган одам. Фикримизни қувватлайди, — деб қўйди у.

Шундан кейин икки дугона ўзларича бўлажак звено аъзоларининг рўйхатини тузиб чиқишди: Сафия Ресулова, Зоя Камаева, Шерифа Усмонова, Нури Сеитметова.

Эртаси куни аёллар бригада бошлиғи билан бу ҳақда маслаҳатлашдилар. Бригадир хурсанд бўлди.

— Ҳаммаларинг, — деди Рефат Меметов, — ишни севадиган, ғайратлисизлар. Бир-бирларингни уялтирмасликларингга ишончим комил. Шундай бўлгач, оддий звено эмас, нарядсиз ишлайдиган звено бўлақолинглар. Ишни тез ва сифатли бажарсаларинг, ойликларингга қўшимча ҳақ ёзилаверади.

Гап-сўзлар, ҳисоб-китоблар амалга ошди. Баҳорга келиб совхозда нарядсиз ишлайдиган биринчи звено ташкил этилди. Унга раҳбар қилиб Сафия Ресулова тайинланди.

Звенога катта йўлнинг ўнг томонидаги боғдан ўн гектар майдон ажратиб берилди. Ишчилар 135 ўрнига 140 тонна узум топшириш ҳақидаги мажбуриятга қўл қўйдилар. Звено аъзоларининг ойлик иш ҳақи ўртача 150 сўмданга белгиланди.

Шундан кейин иш авж олиб кетди. Кундан-кунга суръат ошаверди. Тўрт дугона бир-биридан қолишмаган ҳолда меҳнат қилдилар. Қўни-қўшни эмасми, ҳаммаси бир вақтда келиб, бир вақтда ишдан қайтишга одатландилар. Ишни бамаслаҳат амалга оширишди.

Ҳафталар, ойлар, ўтди. Фидокорона, аҳиллик билан меҳнат қилиш яхши натижа берди. Звено аъзолари беш кунликни уч кунда, бир ойга мўлжалланган ишни 20 кунда бажарадиган бўлиб қолдилар. Токларни очиш, тараш, озиқлантириш, суғориш ва бошқа агротехника тадбирларининг ҳаммасини сифатли, меёрига етказиб адо этишди. Бажарилган иш мутахассислар томонидан қабул қилиб олинди. Иш сифатли бажарилган, ҳамма хурсанд эди.

Шундан кейин бригадада нарядсиз ишлашнинг афзалликларини мақтайдиган кишилар кўпайиб қолди. Нариги участкадаги боғбонлардан бир қанчаси маслаҳатлашиб, улар ҳам ана шундай нарядсиз иш қиладиган звенолар ташкил қилдилар.

Ресулова бошлиқ звено аъзолари ҳозир совхозда пешқадам. Звено аъзолари ўз ишларини қойил қилиб бўлишгач, канал ёнидаги ҳамкасабаларига ёрдамга ўтдилар. Уларнинг ҳам ишларини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшдилар.

Кўпчиликдан қуён қочиб қутилмас. Бирликда, дўстликда гап кўп экан. Совхозда 17 миллатнинг вакили яшайди. Ўзбек ва татар, қозоқ ва арман, мордва ва бошқирд ҳамда бошқа миллат кишилари бир-бирлари билан апоқ-чапоқ, ака-ука, опа-сингиллдек яшашади, меҳнат қилишади.

— Ҳамжиҳатли — катта куч, — дейди Меметов. — кўпчилик ҳар бир ишга қодир. Биз бир-биримизга ўргатамиз, билмаганларимизни ўрганамиз. Қўлимиздан келган нимаики ёрдам бўлса, аямаймиз. Шунинг учун ҳам ишимиз борган сари олдинга кетаяпти. Юзимиз ёруғ, кўнглимиз шод бўлаяпти.

Бизда очиғи, ишчи кучи камроқ. Кўп ҳолларда шошиб қоламиз. Шундай пайтда кучи кўп, илғор бригада аъзоларига мурожаат қиламиз. Азаматлар «йўқ» дейишмайди. Ўзларининг ишларини ўринлатиб бўлиб, бизга ёрдамга келиб туришади.

Халқимиз «узум — Қуёшнинг боласи» деб таърифлайди. Бу — бежиз эмас, албатта. Ток ҳам бола каби жуда инжиқ бўлади. У парваришни яхши кўради. Биз шуни ҳисобга олган ҳолда астойдил ишлаяпмиз. Ҳар бир туп токдан кўпроқ ҳосил олиш учун курашаяпмиз. Ўтган йили бизда етиштирилган узумлардан намуна олиниб, Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига жўнатилганди. Шунда икки дона токда етиштирилган ҳосилни тортиб кўрдик. Бир туп қора узум токидан, 80 килограмм, баян ширин токидан эса 138 килограммдан ҳосил етиштирилганлиги маълум бўлди.

Ҳосилдорликни йил сайин кўпайтираверамиз. Баҳорикор, ерларни ўзлаштириб, боғларимизни яна ҳам кенгайтирамиз.

Совхоздаги кишиларнинг бири иккинчисидан меҳнаткаш. Улар ўқиш ва изланишдалар. Билим ва малакаларини, иш тажрибаларини тўхтовсиз ошириб бораяптилар. Қисқа вақт ичида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 120 ишчи янги касбни—тракторчиликни ўрганиб олди. Боғбонлардан бир группаси қисқа муддатли курс машғулотларида қатнашиб, ўз малакаларини оширди. Ҳозир икки киши олий ўқув юртларида, ўн киши эса техникумларнинг сиртқи бўлимларида ўқиб, билим олмоқдалар.

Совхоз маъмурияти турли миллат кишиларининг маданий дам олишлари, ижодий меҳнат қилишлари учун барча қулайликларни яратиб берган.

Кечқурунлари қишлоқ кўчалари янада гавжумлашиб кетади. Ўйин-кулги авжига чиқади. Украина частушкаси, ўзбекча лапар, татарча куй ва қўшиқлар янграб кетади. Баъзилар янги кинофильмларни томоша қилишга ошиқадилар. Бировлар шинамгина жиҳозланган кутубхоналарда мутолаа қилишади. Яна бирлари эса циркка, концертга боришади. Айниқса савол-жавоб кечаларида клублар кишиларга лиқ тўлади. Совхоз маъмурияти интернационал дўстликка бағишлаб тез-тез кечалар ўтказиб турибди.

Ишчилар ўз дўстлари ва ёру биродарларидан беҳад хурсанддирлар. Улар ишда ҳам, кўнгилли дам олишда ҳам доимо биргалар. Совхоз ишчиларининг бир-бирларига бўлган меҳр ва муҳаббатларини кўриб, катта аҳил оиланинг аъзолари, дейсан киши.

Соҳибкорлар ўтган йили чакки меҳнат қилмадилар. Давлат планлари деярлик ҳамма турлари бўйича ортиғи билан адо этилди. Қанчадан-қанча ишчилар ортиқча топширган маҳсулотлари ҳисобига қўшимча даромад олдилар. Улар уй-рўзғор буюмлари, телевизор, холодильник, тикув машиналари сотиб олдилар. Ишчилар орасида енгил автомашиналар сотиб олганлар ҳам анчагина.

Шуни айтадилар-да, фидокорона меҳнат, тўқ, фаровон турмуш кишиларга бахт ва қувонч келтиради, деб. Коллектив — катта куч. Интернационал оилага уюшган олмазорликларнинг бу йилги режаси яна ҳам улкан. Шаҳарлик биродарларимизнинг дастурхонларини турли хил ноз-неъматлар билан мўл-кўл қилишга муносиб ҳиссамизни қўшамиз, деб аҳд қилганлар. Ҳозирда 680 ўрнига 757 тонна олма, 434 ўрнига 450 тонна шафтоли, 260 ўрнига 301 тонна олхўри, 2050 ўрнига 2120 тонна узум, 90 ўрнига 100 тонна сабзавот ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар иш унумини янада ошириш, маҳсулот таннархини камайтириб, қўшимча равишда камида 15 минг сўм даромад қиламиз, дейишяпти.

Интилганга толе ёр. Улар ҳар сафаргидек бу йил ҳам аҳдларининг устидан чиқадилар. Бу йўлда уларга катта муваффақият тилаймиз.

М. ҒОЗИЕВ,
Янгийўл, «Олмазор» боғдорчилик ва узумчилик совхози.

СУРАТЛАРДА: совхоз партия ташкилотининг секретари А. Хван (чапда), бригада бошлиғи Р. Усеинов, ишчилар комитетининг раиси Т. В. Кирилина ўртоқлар. Нарядсиз ишлаётган соҳибкорлар звеносининг бошлиғи С. Ресулова (юқоридан пастга) ва шу звено ишчиси З. Камаева ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЯНГИ ЕРЛАР ЎЗЛАШТИРИЛМОҚДА

КАЛИНИН районидаги Калинин номли колхоз аъзолари тепаликлар ва жарликларни текислаб экин майдонларига айлантиришда тадбиркорлик билан ишлашяпти. Бу йил ана шундай ерлардан 25 гектари экинзорга айлантирилди. Суратда: жарликлар текисланяпти.

А. Абалян фотоси.

ИНҚИЛОБ КУЙЧИСИ

(Садриддин Айний туғилган куннинг 90 йиллигига)

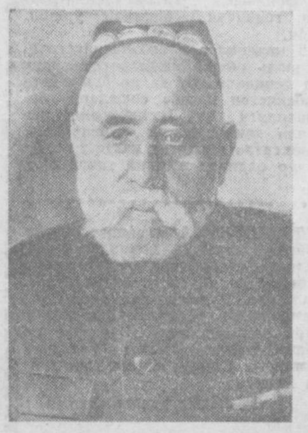

Бадиий сўз санъатининг моҳир устаси, ёзувчи ва шоир, тарихчи ва адабиётшунос, тилшунос ва публицист, педагог ва шарқшунос олим, фан ва жамоат арбоби, устод Садриддин Айний ўзининг қарийб чоракам бир асрлик умрининг 60 йилга яқинини адабиёт ва санъат ишига бағишлади.

Тожик совет адабиётининг саркардаси, ўзбек совет адабиётининг ташкил топиши ва ривожланишига муносиб ҳисса қўшган улкан адибнинг ўлмас номи кўп миллатли совет кишиларига ва чет элларга ҳам маълум ва машҳурдир.

Мутафаккир санъаткор ўзининг «Одина», «Дохунда», «Эски мактаб», «Қиз бола ёки Холида», «Аҳмад Девбанд», «Етим», «Судхўрнинг ўлими», «Қуллар», «Эсдаликлар» сингари йирик полотноларида ва бошқа асарларида икки дунё—амирлик истибдоди даври ва бахтли социалистик ҳаёт картинасини моҳирона чизиб берди.

Адибнинг катта хизматларидан бири шундаки, у Улуғ Октябрь революциясининг биринчи кунлариданоқ меҳнаткаш халқ оммаси томонида туриб революцияни табриклади ва халқни ғалабага, янги социалистик жамият ғалабасига илҳомлантирувчи жанговар маршлар, шеър ва қўшиқлар ҳамда публицистик мақолалар ёзди. Инқилоб туфайли миллионлар қатори озод яшаш, эркин ижод қилиш ҳуқуқига эга бўлган ёзувчи ўзининг бутун куч-ғайратини ижод ишига бағишлади. Революция шоирга қайта ҳаёт бахш этди, ижодий фаолиятининг ҳар томонлама гуркираб барқ уришига кенг йўл очиб берди.

Садриддин Айний «Ижодимда эътиборга сазовор бўлган асарларимнинг ҳаммасини фақат Октябрь революциясидан кейин, Совет ҳукумати даврида яратдим. Пролетар диктатураси менга янги умр бахш этди. Мен Октябрь инқилобини 40 яшарлигимда қаршн олдим. Октябрнинг 40 яшар шогирди бўлиб, бу мактабга кирдим. Бу мактаб мени тарбиялади ва мен уни тамомлагач, худди қайта туғилдим» деб ёзиши ҳам бежиз эмас эди.

Маълумки, Садриддин Айнийнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти Россияда чор самодержавиесига қарши, амирликнинг даҳшатли зулмига қарши халқ кураши ғоят зўрайган, революцион кўтарилишлар авжига минган даврда, шонли Улуғ Октябрь социалистик революцияси тантана қилиб, оламшумул тарихий ғалабаларни қўлга киритган ва социалистик қурилиш барқ уриб камол топган бир вақтда ўтди.

С. Айний Ўрта Осиё меҳнаткашлари, шу жумладан ўзбек ва тожик меҳнаткашларининг чор чиновниклари ва маҳаллий эксплуататорлар томонидан икки ёқлама шафқатсиз эзилувининг гувоҳи бўлди. У, Октябрь инқилобидан олдин очликда, яланғочликда; ҳуқуқсизлик ва билимсизликда яшаган халқ оммаси тақдирига қаттиқ ачинди. Шунинг учун ҳам бўлажак ёзувчида амирликнинг реакцион тузумига қарши норозилик кайфияти ва нафрати анча эрта уйғонди.

Ёш Садриддин Бухоро мадрасаларида ўқиб юрган чоғларидаёқ илғор фикрлар тарафдори бўлиб, унинг адабиётга, шеъриятга бўлган ҳаваси ғоят эрта уйғонади. Шарқ классик адабиёти намояндалари: Рудакий, Фирдавсий, Умар Ҳайём, Саъдий, Навоий, Жомий ва Ҳофиз асарларини ўқиб ўрганган шоир 1894—1895 йиллардаёқ, «Муҳтожий», «Жунуний» каби тахаллуслар билан шеърлар ёзди. Кейинчалик эса ўзига ёққан «Айний» тахаллуси билан байт, ғазал, марсия ва рубоийлар ижод қила бошлади.

Садриддин Айний Октябрь революциясига қадар ҳам жамоатчилик орасида каттагина обрўга эга бўлган илғор ғояли, маърифатпарвар зиёлилардан ҳисобланади. Унинг революцияга қадар яратган «Гули сурх» (1896), «Пир» (1904), «Базм» (1904) «Даҳь як» (1903), «Ёшлар нидоси» (1914), «Ҳасрат» (1913), «Мувашшаҳ» (1899), «Достони сайри Ширбадан» (1899), «Ҳасан урди» (1916) сингари ғазал ва достонлари, Шарқ адабиётининг Ҳилолий, Соиб, Камол Хўжандий, Ҳофиз ва Навоий каби мутафаккирлари ғазалларига боғлаган мухаммаслари ва марсиялари, шунингдек, илм ва маърифат ҳақида ёзган қатор шеърлари, ҳикоя ва мақолалари шоирнинг илк ижодий маҳсули ҳисобланади.

Шонли Улуғ Октябрь Социалистик революцияси ёзувчи Садриддин Айнийга ҳам ҳақиқатан озод яшаш ва эркин ижод қилиш эшигини кенг очиб берди. Шунинг учун ҳам Айний меҳнаткашларга бахтсизлик келтирган феодализм, амирлик тузумини нафратлади, шонли Октябрь революциясини зўр қувонч билан қарши олди.

С. Айний бутун ғазаб ва қаҳрини амирлик тузумини лаънатлашга йўллади, Октябрь яратган янги ҳаётни эса ўткир дид ва кўтаринки руҳ билан табриклади. Бу нарса унинг фақат прозаик полотноларидагина эмас, балки революцион руҳ билан тўлиб-тошган шеърларида, маршларида ва бир қатор сиёсий характердаги публицистик мақолаларида ҳам акс этди.

Революционер шоир Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг Октябрнинг оловли дамларида яратилган «Биз ишчимиз», «Яша шўро», «Ишчилар уйғон» сингари шеърлари каби Айнийнинг «Ҳуррият марши», «Байналмилал марши», «Биринчи май марши», «Кунчиқарлиларга хитоб», «Октябрь инқилоби», «Ҳилоли аҳмар марши» каби ўзбекча ва тожикча маршлари, шеър, қўшиқлари умумреволюцион ғоявий йўналиш эътибори билан халқ орасида зўр шуҳрат қозонган эди.

Чақмоқлар чақилсин кўк
юзинда,
Фақирлар дунёси яшасин!
Хоинлар қолмасин ер юзинда
Ишчилар отлари кишнасин.

(«Ҳуррият марши»дан).

С. Айнийнинг «Марсельеза» мотивида ёзилган «Ҳуррият марши» (1918 й.) гражданлар урушининг оловли йилларида, революцион отрядларда иштирок этган ботир жангчилар, ўқувчи ёшлар томонидан куйланиб келинган эди. Шоир ўтмишдаги ижтимоий тенгсизликни нафрат билан тилга олиб, қуйидаги мисраларини яратди:

Дунёда судхўрлар ҳоким эрди,
Фақирлар меҳнатда, ҳасратда.
Оталар, оналар қон ютарди,
Жондек ўғлонлари ғурбатда.

С. Айний асрлардан бери эксплуататор золимлар ҳукмронлиги остида эзилиб келган ўзбек ва тожик халқларининг Октябрь революцияси бунёдга келтирган бахтли ҳаёт қучоғида илм-фан чўққиларини эгаллашлари лозимлигини уқтиради. Шоир илм ва маърифатга чанқоқ бўлган ўқувчи ёшлар номидан уларнинг ота-оналарига мурожаат қилади:

Чекдик жафолар,
билимсизликдан,
Билимсизликдан, чекдик
жафолар
Энди оталар, бизни ўқитинг,
Бизни ўқитинг, энди оталар!
(«Мактаб марши»дан).

Айний Октябрдан сабоқ олди, Горький ва Маяковский каби пролетариат диктатурасининг толмас куйчилари изидан бориб, Коммунистик партиянинг чақириқларига ҳозиржавоблик билан ижодий активлик кўрсатди, ижодида партиявийлик принципини тўғри тушунди. Ана шунинг учун ҳам ёзувчи Октябрь революциясининг биринчи кунидан бошлабоқ меҳнаткаш халқ оммаси, революция томонида туриб, шу озодликни бахш этган Октябрь инқилобини табриклади ва худди шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий каби Октябрнинг оташин куйчисига айланди.

Устод санъаткор Садриддин Айний Шарқ ҳаёти, тарихи ва маданиятининг пухта билимдони, чинакам маънодаги олимдир. У филология фанлари доктори, профессор, Тожикистон ССР Фанлар академиясининг биринчи президенти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий аъзоси бўлган.

Ёзувчи ва олим С. Айнийнинг ўлмас қўшиқ ва маршлари, романлари, повестлари, ҳикоя, очерклари ва публицистик мақолаларининг талай қисми Иттифоқимиз ва чет эл халқлари тилларига таржима қилинган. Адибнинг ўтмишимиз ҳақида ҳикоя қилувчи бадиий полотнолари бахтиёр совет ўқувчиларининг севимли китобига айланиб қолган.

М. ҲАСАНОВ,
ЎзССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

ФОТО ЛАВҲАЛАР

МАҲМУДА Тўхтаева икки йилдан бери Тошкент Чинни заводида меҳнат қилмоқда. У топшириқларни мунтазам бажариб, коллектив орасида ҳурмат қозонган. Маҳмуда майолди социалистик мусобақасида юқори кўрсаткичларга эришяпти. Суратда: Маҳмуда Тўхтаева иш устида.

Т. Каримов фотоси.

Кончилар шаҳри Оҳангаронда Совет давлатининг 50 йиллик шарафига монумент ўрнатилди. Ёшлар ва комсомоллар ташаббуси билан қурилган монумент атрофи боғзорга айланади.

А. Царьков фотоси.

ЙИЛЛАР

ЛАВҲА

ЖАМИЛА ишдан барвақт қайтиб келди. Уйга кирди-ю, деразаларни очиб юборди. Рўпарадаги кўм-кўк барглар оҳиста ҳилпирайди. Юзига муздек ором бахш шабада урилди.

Баҳор ҳавоси-да, бир зумда деразаларга зумрад томчилар черта бошлади. Қуёшнинг ойнада акс этган нурларида ёмғир томчилари «ялт-ялт» товланди. У томчиларга қараб, негадир жилмайиб қўйди. Кўп ўтмай камалак пайдо бўлди. Эҳтимол, илк ёшлигини эслатгандир, у...

Ёмғир шаррос қуйиб берди. У оҳиста «вой» деб юборди-ю, юзини ҳовучлади. «Тўғон акам хўп ивигандирлар, ўйлади ширин изтироб билан, юпқа кийиниб кетган эдилар...».

Жума куни ишдан кейин Тўғон завод ёшлари билан Чимёнга саёҳатга жўнаб кетган эди, мана ҳалигача дарак йўқ, ундан. Эшик ғиқ этиб очилгандек бўлди... аммо қадам товуши эшитилмаганиданми Жамила қарамади. Шамол очгандир, деб ўйлади.

Елкига тап этиб енгил тугун тушганда чўчиб кетди-ю, ўгирилди: Тўғон! Ивигандан ҳам ивимабди. У жилмайиб турарди, рафиқасининг иссиқ қўлларидан ушлади...

— Сафарингиз бехатар ўтдими? — Жамила мулойим кулимсиради.

— Сафар таассуротлари бир олам, Жамила! — сочиқ билан юзини артаркан, қувноқ жавоб берди у.

— Ўзингиз кўнмадингиз-ку, мен ҳам борай десам... — Жамила ўпкалангандай қошларини чимирди.

— Ана, холос! Ҳали мен айбдор бўлиб чиқмасам эди. қани, юринг, бир Чимён тоғини кезайлик, деган ким эди?

—Тўғон акам эди, — деди Жамила ҳазиллашиб.

Иккови кулишиб олишди.

— Хўп, янаги сафарга бирга бормасам...

— Эндигиси театрга-да, — сўзини бўлди Тўғон.

— Қайтамга яхши бўпти, ҳавони қаранг.

Иккаласи дераза олдида ёмғирга хаёлчан қараб қолишди...

УША КУНИ ҳам ёмғир томчилаб турганди. Тўғон Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводининг ҳовлисида қўлини орқасига қилиб у ёқдан-бу ёққа аста юраётган эди.

— Ҳой йигит, ким керак? — деган овозни эшитди.

— Шундай, ўзим, — Тўғон ўзи томон келаётган кишига қаради, — иккинчи механика цехи шуми?

— Ҳа, нима эди? Ўртоғингизни кутяпсизми?

— Йўқ, ўзим... ишга кирдим.

— Бизгами? Қаранг-а, жуда соз-да! Қани, юринг. — Устози мастер Рауль Хисматуллин билан танишуви шундай бошланган эди. 3 ой шогирд тушди унга. Зеҳни ва қунти устозга ёқиб қолди.

Бир куни устози дўстона маслаҳат солди.

— Қалай, ишдан кўнглинг тўқми?

— Қизиқаман, ҳарқалай...

— Бунга шубҳам йўқ, қўлинг жуда келиб қолди. Аммо, сен ҳали ёшсан, зеҳнинг етади, сиртданми ё кечкими ўқисанг, келажагинг олдинда демоқчиман, — мастер қўлини унинг елкасига қўйди.

— Иш билан қийналиб қолмасмиканман? — Тўғон ўнғай сизлангандай жавоб берди.

— Ёрдам бераман, қанотимдасан... — Устозининг меҳрибон кўзларига миннатдор боқди, у.

— Эртадан мустақил токарликка ўтказаман, цех бошлиғи билан гаплашиб қўйдим. Илк орзу ушалгандаги қувонч ҳамма нарсадан улуғ!...

Тўғон бир неча йил бурунги ўша лаҳзаларни кўз олдига келтирди-ю, ёмғирга қўлини тутди. Бир пасда кафти сувга тўлди. Йиллар қандай тез ўтиб кетибди-я! Тўқимачилик институтининг кечки механика факультети дипломини олганда устозининг меҳрибон, майин боқиши қанчалар хаёлидан ўтгандир. Устоз, устоз... Ким унутаркан уни!

Мана, энди эса у технолог. Чимёнга чиққан кунларининг эртасига заводга келганда технолог Вера Утенько, нормаловчи Клара Анисимова, слесарь Светлана Важиналар (ҳаммаси бирга боришганди) Тўғонни ўртага олишди.

ТЎҒОН цехга кирганда асосий деталлар участкасида иш авжида эди. У детални ишлаш жараёнини олдиндан графикка солиб беради. Яқин кунлардан бошлаб «М-3» йигирув машинасининг деталлари тайёрланмоқда. У мастерларнинг ишига бирма-бир разм солиб чиқди. Кўнгли тўлиб, ўз иш столига қайтаётган эди, шу пайт мастер Нагимов ишини кўрди-да, норози қиёфада детални қўлига олди. Йигирув машинасининг бу муҳим детали нотўғри тешилган эди. У детални айлантириб кўрди:

— Мана бу томонидан йўниш керак дегандим-ку, унутибсизда. Яхшики, кўриб қолдим. Ҳаммасини шу хилда ишлаганингизда борми? — Мастер ҳижолатдан қизариб кетди.

— Машинага қўйиб кўрувдим, ҳеч жойлашмади, — деди у, — ҳайрон бўлиб, яна йўнаётган эдим. Гап буёқда экан-да.

Технолог цехдаги барча ишларга ҳозиру-нозир. Бажонидил маслаҳат беради. ҳар бир деталнинг аниқ чиқишига кафил бўлади. Унинг цехи кўпдан бери пешқадам.

Технолог иши — ижодий иш. Ниҳоятда синчковлик, зеҳн ва қунтни талаб этади. Озгина хато бутун ишни пачава қилиши мумкин. Тўғон Ҳолмуҳамедов бу касбнинг ҳадисини олиб қолган. Шошмай, бажонидил ишлайди. Баъзан бир детал устида соатлаб ўйлаш, китоблар кўришга тўғри келади. Бундан эринмайди.

Корхона маҳаллий комитетининг раиси Ғани Норумбоев смена тугагач, йўлакда учрашиб қолди. Қорачадан келган бу йигит Тўғонни жуда ҳурматлайди.

— Келгуси ҳафтада Санъат саройига борсак, нима дейсиз? сўради у, — ҳар қалай пешқадам цех вакилисиз, — кулиб қўшиб қўйди.

— Аввалги жумада «Анна Каренина»ни кўрдигу, энди бошқа театрга борсакмикан, — илтимос оҳангида гапирди Тўғон.

— Жуда яхши. Сизларнинг хизматингиздамиз, — қўлларини кўксига қўйиб ҳазиллашди Норумбоев.

Улар чақчақлашиб, дарвоза олдида ажралишди. Тўғон уйга йўл оларкан, қалбини илиқ ҳис қамраб олди. Шу пайт келиб тўхтаган автобусга қараб югурди.

У бир кунлик таассуротларни тўлиб-тошиб сўзлаб бериш учун уйга ошиқарди...

Ҳ. ИКРОМОВ.

ОБОД СОВХОЗ

Оққўрғон районидаги «Коммунизм» совхози кундан-кунга обод бўлиб бораяпти. Бу ерда маданий-маиший муассасалар, замонавий типдаги уйлар қуриляпти. Кечагина 3-бўлимда бир нечта турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Ҳозир 1-бўлим марказида клуб, болалар боғчаси, кутубхона, уйлар қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда. Совхозда яна бир қанча замонавий типдаги бинолар қуриш режалари тузиляпти.

С. ИСЛОМОВ.

АЛИШЕР НАВОИЙ ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

Москвада Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини ўтказувчи юбилей комитетининг мажлиси бўлди. Мажлис қатнашчилари Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси К. Яшиннинг республикада юбилейга тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисидаги ахборотини тинглади-лар. Юбилей тантаналари Тошкентда 1968 йил 25 — 26 сентябрда, Москвада октябрь ойида ўтказилади.

Комил Яшин, жумладан, айтдики, ўзбек адабиёти классиги асарлари тўпламининг юбилейга бағишлаб рус тилида нашр этилаётган ўн томлигининг дастлабки беш томи босмадан чиқади.

(ТАСС).

ГЕКТАРИДАН—50 ТОННА

Ўртоқ Н. Қодиров бошлиқ бригаданинг сабзавоткор деҳқонлари бу йил 20 гектар ерга экилган лавлагининг ҳар гектаридан пландаги 35 тонна ўрнига 50 тоннадан ҳосил кўтариш ва давлатга 1000 тоннадан ортиқ лавлаги етказиб бериш мажбуриятини олганлар.

Янги мавсумга қиш бўйи кўрилган қизғин тайёргарлик, навбаҳор кунларидаги ғайрат-шижоат зое кетмади. Барча майдонлардаги лавлаги бир текис униб чиқди. Ҳозир эса кундан-кунга барқ уриб ўсмоқда, яшнамоқда.

Тажрибали механизатор ўртоқ У. Турсунов ўз агрегати билан лавлаги майдонларини биринчи бор сифатли ишловдан чиқарди. Шуниси диққатга сазоворки, лавлаги бу бригадада ягана қилиниб, кўндалангига ҳам ишлов берилмоқда. 1 Май байрами шарафига ўзаро социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

Т. УСМОНОВ.
Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхози.

МЕҲНАТКАШЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Беш кунлик иш ҳафтаси маиший ва савдо хизмати системасини янада кенгайтириш вазифасини қўйди. Шу боисдан янги хизмат кўрсатиш уйлари, магазинлар, кафелар очилмоқда. Меҳнаткашлар янги-янги қулайликларга эга бўлмоқдалар.

Қуйида ана шу қулайликларнинг баъзи бирлари ҳақида сўз юритамиз.

БУЮРТМА МЕБЕЛЬ

Дидингизга ёқадиган, ўз ҳажми билан уйингизга мос тушадиган мебелларни қаердан сотиб олиш мумкин? Бу—ҳовли тўйига ошиқаётган ҳар бир оилани ташвишлантираётган масалалардан биридир.

Афсуски, магазинларда ўзингизга зарур бўлиб қолган шу каби нарсаларни ҳамма вақт ҳам тополавермайсиз. Шунинг учун ҳовли тўйи ўтказаётганларга шуни таклиф қиламиз: марҳамат, «Реммебель» комбинатига мурожаат қилинг!

Яқиндан бошлаб бу ерда ҳар қандай мебель — шкаф, диван, сервант, кресло ва бошқаларга буюртмалар қабул қилина бошланди. Уч-тўрт ҳафта ўтиб, буюртган буюмингиз тайёр бўлади. Шуни ҳам айтиш керакки, комбинатга буюртма берсангиз уни магазинда сотиб олгандан кўра арзонроққа тушади.

Ҳозир комбинатга борган сари шахсий буюртма кўплаб тушяпти. Мебелчилар эса уларни мумкин қадар яхшироқ бажаришга ҳаракат қилишяпти. Комбинат маҳсулотларидан хабардор кишилар бир овоздан шундай дейдилар: комбинат маҳсулотларининг сифати анча ошган.

Бу муваффақиятга коллективнинг ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, унга янги техникани жорий қилиш юзасидан олиб бораётган фидокорона меҳнати туфайли эришилди. Корхона бошлиғи Д. М. Нек шундай ҳикоя қилади:

— Ҳозир комбинат тўла реконструкция қилинмоқда. Бирмунча мукаммал ускуналар ўрнатилмоқда, янги цех ишга туширилди. Комбинат Тошкентдаги Ильич номли завод билан машиналар комплексини етказиб бериш юзасидан шартнома тузди. Бу машиналар ишлаб чиқаришда жуда ҳам зарур. Маълумки, ҳозир фанер шчитлари табиий йўсинда офтобда қуритилади, бу иш обиҳавонинг қандай келишига боғлиқ. Ёғингарчилик кунларида ёки қишда шчитларни қуритиш ҳақида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас. Ильич заводи етказиб берадиган конвейер сушилка эса шчитларни қуритиш жараёнини 40 минутгача қисқартиради.

Корхонани реконструкция қилиш ишларини яқин икки йил ичида тугаллаш мўлжалланмоқда. Шу давр ичида яна бир катта цех ишга туширилади. У жуда кўп мебель конструкцияларида зарур бўлган металл ва пластиклар ишлаб чиқара бошлайди. Ҳозирги қўл меҳнати ўрнини гидравлик пресслар эгаллайди, силлиқлаш станоклари парки янада бойийди, янги жило бериш ускуналари ўрнатилади.

Буларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини оширибгина қолмай, ишлаб чиқаришни анча кенгайтириш имконини ҳам беради. Комбинат 1970 йилга бориб ҳозиргига қараганда икки марта кўп мебель ишлаб чиқаради.

ҒИЛДИРАКЛАРДАГИ УНИВЕРМАГ

Ҳар ойда икки-уч бора тепловоз гудоги станцияга ғилдиракларлаги универмаг келгани ҳақида хабар беради. Унда исталган ҳамма нарса—машина ниnасидан тортиб пианиногача бор.

Универмаг станцияда турган бир неча соат ичида темир-йўлчилар зарур харидларини қилиб улгуришади. Бир вақтнинг ўзида универмагда дастлабки буюртмалар ҳам қабул қилинади. Навбатдаги сафаргача бу буюртмалар албатта тайёр бўлади.

Олис станцияларнинг меҳнаткашларига бу тариқа савдо хизмати кўрсатиш Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлимида муваффақиятли амалга оширилаяпти. Аммо, савдо ва маиший хизмат соҳасида ишлаётганлар булар билангина қаноатланиб қолмаяптилар. Яқинда Пахтаоролда ҳозирги замон савдоси қоидалари бўйича мукаммал жиҳозланган янги магазин очилди. Бундай магазинлар Задарё ва Чинозда ҳам қурилмоқда. Тез кунда улар биринчи харидорларни қабул қиладилар.

Айни вақтда пойтахт узелининг темирйўлчиларига хизмат кўрсатиш ҳам анча яхшиланди. Вокзаволди майдонида озиқ-овқат моллари билан савдо қилувчи иккита янги павильон очилди. Октябрь революцияси кўчасида чойхона очилди. Бу ерда фақат чой ичибгина қолмай, овқатланиш ҳам мумкин. Моҳир ошпазлар тайёрлаган мазалиқ палов, кабоб, манти ва сомсалар хўрандаларнинг кўнглини беҳад хушнуд қилмоқда. Биринчи Май кунига Тошкент узели корхоналарида яна бир қанча кафе ва чойхоналар ишга тушади.

Яна бир янгилик. Темирйўлчилар ётоқхонасида «Ўзингиз бичиб-тикинг» бурчаги жиҳозланмоқда. Бу ерда тажрибали усталар раҳбарлигида ҳар бир қиз ўзига пальто. костюм ёки кўйлак тикиб олишни ўрганади.

МАГАЗИН — КАФЕ

Бундан икки ҳафтагина илгари ишга тушган бу магазин Куйбишев район меҳнаткашлари орасида тез шуҳрат қозонди. Магазиннинг меҳнаткашларни ўзига бунчалик жалб этишининг сабаби нима?

Гап шундаки. бу ерда тозалик, саранжом-саришталик ҳукм суради. Сотувчилар ширинсўз ва харидорларга эътиборли. Аммо, энг асосийси—магазин токчаларига қўйилган, район тайёрлов фабрикасининг энг яхши ошпазлари томонидан тайёрланган маҳсулотларнинг хилма-хиллигидир.

Магазинда бир неча бўлим бор. Улардан бири сизга шошилинч вақтда — уйингизга кутилмаганда меҳмон келиб қолганида ҳожатингизни чиқаради. Унда доим гўштдан, балиқдан, сабзавотлардан тайёрланган тайёр таомларни топасиз.

Бошқа бир бўлимда йигирма хилдан ортиқ кондитер маҳсулотлари, жумладан, тортлар, рулетлар, бисквитлар билан савдо қилинади. Лекин. яқин атроф кўчаларнинг аҳолиси ҳаммадан кўра кўпроқ ярим фабрикатлар бўлимига мурожаат этишади. Унда тозаланган картошка, қўй гўштидан тайёрланган котлет, лангет ва бошқа кўпгина таомлар учун зарур масаллиқни топасиз. Магазин ҳузурида кичкинагина кафе ҳам мавжуд. Бу ерда енгил нонушта қилиб олиш мумкин.

Шу кунларда Тошкентдаги Горький номли паркда янги болалар кафесини очишга ҳозирлик кўрилмоқда. Тез кунда пойтахтимиздаги биринчи кафе меҳмонларни қабул қила бошлайди. Янги кафе республика модалар уйининг биринчи қаватидан жой олган.

В. ВИЛЬЧИК.

ЯНГИ шеърлар

БАҲОР

Озод АМИНОВА.

Димоғимга муаттар ҳид олиб келди баҳор бу дам,
Дилимни хўп этар шодмон тўлиб оққан анҳор бу дам.
Қаён боқсам тўлар чеҳрам назокат, шоду хуррамга,
Юзимни сийпалаб ўтгай насими мушкбор бу дам.
Кўшиқ, ялла куйлаб ўтган мусаффо дарё бўйида
Тушар барглар нозли рақсга оромсиз, бешумор бу дам.
Тупроқ узра ниҳон ётган қанча-қанча гиёҳлар
Навбаҳор файзи билан маст, кўзлари хумор бу дам.
Дилрабо, жонона қизлар шўх куйи, шўх алласи
Бирла кўмилган бепоён нурли пахтазор бу дам.
О, баҳор мунча гўзал, дилга фараҳ, илҳом берар,
Чунки ўзгача ясанган ўлкамиз — зарнисор бу дам.
Бу нафосатли фаслдан ранг олибдими, қаранг,
Сув юзида, гул юзида кўринур дилдор бу дам.
Кел, жонгинам, кел, жонгинам, кезар дилкаш фасли баҳор,
Гул териб, гуллар тутиб этгум сайри гулзор бу дам.

Тожикчадан ШОДИ САТТОР таржимаси.

ИЛМУ-ҲУНАР БОРАСИДА

Илму-ҳунар кишини ажаб баркамол этар,
Дунёда айратиб яна рангини ол этар.
Бўлса кишида фазлу ҳунар зеби зийнат ул,
Гарчанд кекса бўлса-да соҳиб жамол этар.
Олим кишига илми бўлиб яхши раҳнамо
Ҳар қанча илми кўп эса кам деб хаёл этар.
Доно кишида мавж урибон ончи хулқи хуш
Шаҳду-шакар сочиб яна суҳбатни бол этар.
Илму-ҳунарни шевасида бахти ёр ўлуб,
Оламда айшу роҳатини бемалол этар.
Мушкин жаҳонда билки, билим сизни оқибат
Билмаслигини дарди анинг бемажол этар.

МУШКИН.

КАРТА ЁНИДА

Масштаби кўкдай катта,
Қўлимда контур карта.
Унга ранг, жон бермоққа,
Чиқдим тик қоя, тоққа.
Яшил ўрмон боғ кездим,
Шаршара сув, тоғ кездим,
Беҳисоб йўл, чўл, адир,
Бағри кенг, буғдойзор, қир.
Бўлдим сайёҳ, гоҳ чўпон,
Пахтазорда паҳлавон.
Боғбон бўлдим, кон излар,
Бўз ерларга жон излар.
Шаҳар кўрдим, кўп қишлоқ,
Қутбларда муз-қўноқ.
Лимон, бамбук, нок, анор,
Осмон туташ узумзор.
Кўмир, олтин, қўрғошин,
Билдим жойин ҳаммасин.
Жамлаб фикр, идрок, онг,
Этиб бедор неча тонг,
Ҳар бирига бир монанд,
Қўйсам аниқ белги-банд,
Соқов картам очиб дил,
Сайраб кетди бийрон тил.

Обид РАСУЛОВ.

ПАПКАЛАР АЛМАШГАНДА

Мажлис тугаб, одамлар тарқалгач, устки кийимлар илинадиган хонага бош врач Жалол Носиров билан ўринбосари Машраб Йўлдошевич келишди.

Бош врач чуваккина, тепакал, қаттиқ чарчагандан кўзлари қисилиб, гапиришга ҳам ҳоли келмай турибди. Ўринбосари паҳлавоннамо, яқинда курортдан қайтган бўлса керак, икки бети қипқизил, ўзида йўқ хурсанд кўринади, қаттиқ-қаттиқ гапириб, тез-тез кулиб қўйяпти.

— Оббо, Жалол ака-ей, мени жуда хурсанд қилдингиз-да. Ютуғимни ҳам, камчилигимни ҳам одилона айтдингиз, — деди у қўлини кўксига қўйиб.

— Ҳа, энди...

— Сиз бўлмаганда... Патимни юлиб олишарди!

Икковлари ҳам қўлларидаги қизил қоғоз папкани ойна олдига қўйиб, илгаклардан кийимларини ола бошлашди. Машраб Йўлдошович бош врачнинг пальтосини, сўнгра тепасини енги билан арта-арта шляпасини ҳам кийдириб қўйди.

— Йўқ, ўлай агар, сиз бўлмаганда мен расво бўлардим.

— Ҳа, энди...

Машраб Йўлдошович чаққон бир ҳаракат билан папкаларни олдида-да, бирини бош врачга узатди:

— Шуниси сизникимиди? — сўради у. — йўқ, буниси бўлса керак... Қаранг иккови ҳам бир хил, кўнгил яқин-да! Йўқ, мана буниси сизники, ҳа, шуниси... Келинойимга дуо деб қўйинг.

— Раҳмат.

— Жиянларимни ўпиб қўйинг.

— Қуллуқ.

— Оббо, Жалол ака-ей, ўлаўлгунча миннатдорман! Ё таксида элтиб қўяйми?

— Раҳмат. Андек тоза ҳавода юрмоқчиман.

Ҳар ким ўз йўлига кетди. Жалол Носиров кечки овқатдан сўнг ишхонасига кириб, ҳалиги қизил қоғоз папкасини очди-ю, ичидаги қоғозларни аввал ўйчан титкилаб ўтирди.

Кейин тўсатдан хушёр тортиб, алланечук ўзгариб кетди. Юраги безовта бўлиб, ўрнидан турди. Кўзлари олайиб, тишлари ғижирлаётганини ҳам сезмай, папка ичидан чиққан хатни қайта-қайта ўқий бошлади.

«Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ва министрликка.

Биз шаҳар касалхонасининг ходимлари бош врач Жалол Носиров дастидан фарёд чекиб, ушбу ҳуфияномани ёзаётирмиз. Очиқ имзо чекканни қўрқамиз, исмимиз ошкор бўлиб қолса, кулимиз кўкка совурилади! Даҳшатли одам! Шармандалик! Энг яхши ходимларни қувғин қилди, хўжаликни талади. Даволаш ишлари бўйича ўринбосари Машраб Йўлдошов сингари ишчан, талантли, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган илғор врачларга кун йўқ. Ўзи доктор-у, лекин касалдан қўрқади, шармандалик!».

Бош врач ўзи ҳақидаги ҳуфияномани охиригача ўқий олмади, юраги ҳаприқиб кетди:

— Валерьянка! — деб қичқирди нариги хонада ўтирган хотнига. Худди шу пайтда, Жалол Носиров «валерьянка» деб қичқирган оснода шаҳарнинг нариги чеккасида кўк ғиштли иморатнинг деразасидан ҳам:

— Валерьянка! — деган ҳайқириқ эшитилди. Бу Машраб Йўлдошовичнинг ҳайқириғи эди.

ҲАЖВИЯ

У ҳам худди бош врачга ўхшаб уйга пиёда қайтди, хурсанд эди, кечки овқат маҳалида думбоқчалари билан чақчақлашиб ўтирди. Кейин кекириб, арча чўпи билан тишларини кавлай-кавлай ишхонасига кирди-да, қизил қоғоз папкани очиб, кеча машинада кўчиртириб қўйган ҳуфияномасини яна бир бор кўздан кечириб, конвертга солмоқчи бўлди... Ё рабби!!.. Нима гап ўзи! Кўзлари олайиб, ўрнидан туриб кетди.

— Шармандалик! — Пешонасига ура-ура хонада уён-буён юра бошлади. Остки лабини қонатгудек тишлаб, тиш оғриғига мубтало бўлгандек, бир неча бор туриб ўтирди. Кейин Жалол Носировнинг қоғозларини титкилаб кўра бошлади. Бир варақ қоғознинг тепасига атир гул билан сайраб турган булбулнинг сурати чизилибди. Остида «Машраб, Машраб, Машраб» деган ёзувлар бор, андак ёшлиги бор, амалпарастлиги шундан. Ўзи ёмон одам эмас, юраги тоза, ғубори йўқ... уни ҳимоя қилишим керак, бўлмаса ҳар томондан чўқиб ташлашади... Мукофотга тақдим этиб, тўғри иш қилганимизни кўпчиликка тушунтиришим керак. Ҳимоя, ҳимоя, ҳимоя!.. Бош врач буни мажлисда ўтириб ёзган кўринади. Негаки, ёзувнинг қуйироғида яна ҳар хил мазмунсиз шакллар, номаълум гул, номаълум қушларнинг суратлари чизилганди. Энг охирида сўзга чиққанларнинг рўйхати ҳам ёзиб қўйилибди...

— Валерьянка! — деб қичқирди Машраб Йўлдошович энтикиб, — ҳой ким бор, валерьянка деяпман!

Эртасига эрталаб бош врачнинг хонасида яна учрашдилар. Жалол Носиров негадир кечагидан ҳам ҳорғин, ташвишлироқ кўринади. Машраб Йўлдошович бўлса аксинча, кечагидан ҳам қувноқроқ, ўктам, дадил-дадил ҳаракатлар қиляпти.

— Ассалому алайкум! — деди у кўришиш учун бош врачга икки қўлини баравар узатиб, — Жалол ака, қалай, яхши дам олдингизми?

— Ҳа, энди...

— Келинойимлар яхшимилар?

— Энди, ҳалиги...

— Жиянларим саломатми?

— Раҳмат, — деди бош врач кейин базўр сўради, — кеча папкаларимиз алмашиб қолмаптими?

Машраб Йўлдошович тааж-жублангандек:

— Қанақа папка? — деб қўйди-ю, жавобини кутмай, сўзлашга имкон ҳам бермай, жуда қувноқ, жуда шод туриб, эҳтирос билан гапира бошлади, — лекин Жалол ака, раҳмат! Туни билан келинингиз икковимиз ҳаққингизга дуо қилиб чиқдик, ўла-ўлгунча унутмаймиз, бола-чақамиз билан эслаймиз сизни. Отам ўрнида оталик қилдингиз, йўқ, отам ўлмаган экан..

«Йўқ, бундан ёмонлик чиқмайди, — ўйлади Жалол Носиров, — бу унақалардан эмас.. лекин папкани қаерда алмаштирдим экан...».

Худойберди ТЎХТАБОЕВ.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

ТРАМВАЙДА ёки бошқа транспортда кетаётиб шанғиллаб гапирманг.

ПАПИРОС чекиб туриб, пистачка чақаётганда, оғзингизда овқатингиз билан бировга гап маъқуллаш одобдан эмас.

УСТКИ кийимни ечмай, пойафзал билан уйга кириш ўша одамнинг қанақалигидан дарак беришини унутманг.

СОҚОЛ ўсган ҳолда ишга, тўйга, зиёфатга борган киши албатта ҳижолат бўлади.

ВАЪДАЛАШГАН жойга кечикиб бориш дўстингиз саломатлигига раҳна солади.

БИР танишингизга ундай деб, иккинчисига ўша гапни бошқача қилиб айта кўрманг, одамда субут қолмайди.

ҲАР нарсага гина қилавериш бачканалик, одамдан одамни узоқлаштиради.

Спорт

ЭРТАГА ФИНИШ

Кўпкунли велосипедчилар пойгаси қизғин паллага кирди. Пойганинг навбатдаги босқичида (Андижон ва Наманган шаҳарлари ўртасида) кескин кураш борди. Наманганга тўртта пойгачи асосий группадан ажралиб олдин етиб келди. Улар орасида биринчи бўлиб областимиз вакили Б. Архипов финиш лентасини узди. У 2 соат, 50 минут, 30 секунд натижа кўрсатди. Тошкентнинг иккинчи командаси вакили Н. Замирайлов ғолибдан бор-йўғи 1 секунд орқада қолди. Халқаро классли спорт мастери Юрий Поминов (Тошкентнинг биринчи командасидан) 1 минутдан кейин маррага етиб келди. Унинг командадоши А. Дулин финишга яқин жойда пассивлик қилиб тўртинчи ўрин билан чегараланди.

Командалар ўртасида ўринлар қуйидагича тақсимланди: Тошкентнинг биринчи командаси — биринчи, Ленинград «Локомотив»нинг биринчи командаси — иккинчи ва Тошкентнинг иккинчи командаси — учинчи ўринни олди. Мусобақанинг ҳамма босқичлари бўйича эса Ўзбекистон пойтахтининг биринчи ва иккинчи командалари ҳамда Қирғизистон вакиллари олдинда боришмоқда.

Шахсий ҳисобда шу вақтгача биринчиликни қўлдан бермай келаётган қирғизистонлик Г. Стерликов шкастланиб қолиб, пешқадамнинг қизил лентасини тошкентлик Н. Замирайловга топширишга мажбур бўлди. Янги пешқадамнинг умумий кўрсаткичи 14 соат, 17 минут, 26 секунддир.

Эртага пойгачилар Тошкентга етиб келадилар. Кечқурун «Пахтакор» билан «Черноморец» командалари учрашуви пайтида финиш лентаси узилади.

МУКОФОТ ЯНА ЭСТОНИЯГА КЕТДИ

Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мукофоти учун ўтказилган теннисчиларнинг анъанавий мусобақаси тугади. Бу йил ҳам фахрли мукофотни биринчи ўринни эгаллаган Эстония терма командаси олиб кетди. Ўзбекистон теннисчилари эса тўртинчи ўринда қолдилар.

Шахсий биринчиликда аёлларимиздан Прокофьева финалга чиққан эди. Ҳал қилувчи мусобақада у москвалик Челко билан учрашди. ҳар иккала ўйин тажрибали меҳмон фойдасига ҳал бўлди. Ҳисоб 6:0; 6:3. Ҳамшаҳримиз тўртинчи ўринни олди.

Финалда куч синашган ленинградлик Ермолаева билан эстониялик Симпсон ўртасидаги мусобақа қизиқарли ўтди. Мусобақанинг иккала қисмини ҳам 6:3 ҳисобида ўз фойдасига тугатган ленинградлик теннисчи биринчи ўринни олди.

Теннисчилар мусобақаси тугади. У июль ойида мамлакатимизнинг ёш теннисчилари ва ноябрь ойида Ўзбекистон касаба союзлари биринчилиги учун Иттифоқнинг энг кучли теннисчилари иштирокида Тошкентда ўтадиган катта мусобақалар олдидан жиддий синов бўлди.

ТОШКЕНТДА парашют спорти бўйича терма командаларнинг халқаро тренировка мусобақалари бўлиб ўтди. Мусобақаларда СССР, Болгария, Румыния ва Корея Халқ Демократик Республикаси вакиллари қатнашдилар. Суратда: парашют спорти бўйича Болгария чемпиони Стефан Мирев парашютни йиғмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси, (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ва Чирчиқ шаҳарлари спортчилари май ойида бўладиган альпиниадага қизғин тайёрланмоқдалар. Пастдаги суратда тоғларда машқ вақти тасвирланган.

И. Почкаев фотоси, (ЎзТАГ).

ҲАР ТЎҒРИДА

ДЕНГИЗ ОСТИДА ДЕНГИЗ

Яқинда Қизил Ўрда гидрогеологлар экспедицияси Орол денгизи остида яна бир денгиз борлигини топдилар. Каска-Кўлан ва Бектой оролларида қазилган қудуқлардан фонтан отилиб чиқа бошлади. 600—700 метр чуқурликдан чиққан бу сув таъми чучук эди. Олимлар денгиз остидаги чучук сув запаслари катта эканлигини аниқладилар.

Топилган янги сув запаслари тобора қуриб бораётган Орол денгизини маълум вақт сақлаб қолиш имконини беради.

ЎЛИМГА ҚАРШИ МУЗ

Тунги сукунатни «тез ёрдам» машинасининг ташвишли сигнали бузди. Беморнинг аҳволи оғир эди. Бирдан-бир чора бор. У ҳам бўлса бош мияни дарҳол операция қилиш. Аммо касалхонага боргунча йўлда ёки операция хонасининг ўзида бемор клиник ўлимга юз тутса нима қилиш керак? Бундай вақтда бош мияни музлатиш учун ярим ўтказгичли прибор ёрдамга келади. Уни «Холод-2» деб аташган.

Касалликнинг марказидаги ҳароратни тез совутиш билан бу прибор клиник ўлим муддатини узайтиради, шу билан табиий ўлимнинг йўлини тўсиб организмнинг ҳаётий функцияларини тиклашнинг шошилинч терапевтик методларини қўллаш имконини беради.

Бу аппаратни бош миядаги мураккаб операциялар учун қўлланса бўлади.

Хирургларнинг янги ёрдамчиси билан СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Радиоэлектроника» павильонида танишиш мумкин.

СОТУВЧИСИЗ МАГАЗИН

Яқиндагина бу ерда кўркам кафе фойдаланишга топширилган эди. Мана, бугун эса ойнаванд улкан магазин ишга туширилляпти. Бу савдо шахобчаси ҳам «Главташкентстрой» бинокорлари қўлидан чиққан.

Инженерлар магазин лойиҳасини жуда ҳам гўзал қилиб тузишган. Гир-атрофи ойнаванд. Ичкари ёруғ ва шинам. Кираверишдид билан безатилган.

Биз ҳам харидорлар билан қўшқаватли ойнаванд эшикдан ичкарига кирамиз. Кираверишда қўлингизга тўр-корзина тутқазишади Ўнг томонда гўшт сотувчи Э. Юсупов гўшт бузяпти. Қанча керак бўлса марҳамат. Дарров тортиб, қоғозга ихчам қилиб ўраб беришади. Нарироқда гастрономия бўлими. Кондитер бўлимида эса Мукаррам Орипова харидорлар хизматида.

Залнинг сўл томонига доналаб сотиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари териб қўйилган. Пакетларга қанд, макарон, гуруч жойлашган.

Магазинни бир айланиб чиқишдаёқ харидор ўзи учун нима керак бўлса, ҳаммасини жамлаб олиб кассир ёнига келади. Бу ерда харид қилган маҳсулотлари бирйўла ҳисобкитоб қилинади.

Ҳозирча шаҳримизда ягона ҳисобланган ўзи-ўзига тўлиқ хизмат кўрсатувчи бу магазин Чилонзорнинг 18-кварталида фойдаланишга топширилди. Маҳсулотларнинг ҳамма турлари кўзга кўринарли жойларга тартиб билан териб қўйилган. Ўн бешта холодильник камераси ва 6 та холодильник ишлаб турибди. Холодильникдаги янги маҳсулотлар пешма-пеш прилавкаларга чиқарилляпти.

Ўзига-ўзи тўлиқ хизмат кўрсатиш магазинининг ишга туширилиши шаҳар меҳнаткашларига муносиб 1 Май совғасидир.

М. МИРЗАЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ ЭКРАНЛАРИДА

Суратларда: келаси хафта фильмлари: (чапда) «Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти «Фарҳоднинг жасорати», (ўнгда) Болгария киностудиясида ишланган «Энг узун тун» картиналаридан кадрлар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 — Шанба, нонуштадан сўнг, 11.40 — Кинофильм, 11.50 — Орадан қанча йиллар ўтиб кетди (бадиий фильмнинг биринчи серияси).

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — Чилонзор район ўқувчилар бадиий ҳаваскорларининг якунловчи концерти, 18.10 — Кедр дарахтининг тақдири (ҳужжатли фильм), 18.30 — Студентлик — олтин даврим («Ешлик» студияси), 19.20 — Теленгиликлар, 19.35 — Очил Бобожонов («Октябрь» программаси), 20.05 — Совет Шарқи эстрадаси куйлари, 20.55 — Кўрсатишлар программаси.

21.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 21.00 — Шанба, нонуштадан сўнг (такрорий эшиттириш). 21.40 — Тарзаннинг ўлими (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 27/IV да Флория Тосква, 28/IV да кундуз Семурғ, кечқурун Фауст.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/IV да Бўрон қуши, 28/IV да кундуз Бўрон қуши, кечқурун Душманлар.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28/IV да 7—10 синф мактаб ўқувчилар учун музикали лекторий абонементи бўйича ОЛТИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ. МУЗИКА ТИНГЛОВЧИ ЁШЛАРНИНГ ТАЛАБЛАРИГА МУВОФИҚ СУҲБАТЛИ КОНЦЕРТ. Лектор—музикашунос Илёс АКБАРОВ. Концерт-лекция кундуз соат 12 да бошланади.

КИНО

Анна Каренина — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Сув париси тасвирланган узук — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Биринчи курьер — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40, кундуз 3-20, кеч 6-40 минут ва 10 да),

Оқибат — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим, 5 ва кеч 8-20 минутда).

МИНОРА КРАНЛАРИ БЎЙИЧА

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

шофёрлар, минора кранлари ремонти ва монтажи бўйича слесарлар, минора крани машинистлари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Сапёр кўчаси, 10-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Нон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги

2-МЕЛЬКОМБИНАТИГА

эловчилар, сочувчилар, юнчилар, слесарлар, ғарамловчилар, электр монтёрлари, пайвандчилар, фаррошлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 2-Сельмаш проезди, 33-уй (8, 21, 48-автобусларнинг «2-мелькомбинат» бекати). Телефон Е-6-80-78.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 майда

КАТТА

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА, Фахриддин УМАРОВ, Зоҳир СУЛТОНОВ, Исҳоқ КАТАЕВ, Сора ШУКУРОВА, Равшан МЎМИНОВА, Тўхта НАЗАРОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Ўзбек халқ чолғу ансамбли, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Карим АЛИЕВ, Ғафур АЗИМОВ, Аббос БАҲРОМОВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ, Умар ҲАМИДОВ, Турсун УТБОСАРОВ, Убайдулла ХЎЖАЕВ қатнашадилар.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

Концерт 1 майда кеч соат 9, 2 майда кундуз 1 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, райкассаларда соат 12 дан сотилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС — 64697.
Р. 02428
№ Б — 1851.